

سر مقاله

اصول موضوعه رفتار سیاسی در ایران

ادامه از صفحه ۱

... اصل نفی: آنکه که در فرایندی تاریخی تنوع و تکثر سیاسی- اقتصادی پذیرفته نشود. جامعه به سوی قاعده نفی گرایش پیدا می کند یعنی مردمان پیرامون آنچه «می خواهند» وحدت می یابند نه آنچه «می خواهند» قابلیت های کوچک علیه بزرگترین اقلیت جمع می شوند و قاعده نفی بزرگترین اقلیت شکل می گیرد.

اصل مصادره: در میان اقلیت های یک جامعه منکثر، گروهی که بتواند خود را به خوبی و به صورت متشکل نشان دهد ممکن است نفی عمومی را به سود خود مصادره کند.

اصل به توان رسانی: نماد گروهی که در رسانه های عمومی یا در قالب شورش و افشاش خود را به تظاهر اجتماعی برساند، به صورت تصاعد هندسی «موده» می یابد و بیش از آنچه هست، به نظر می آید و می تواند حتی «را به سود خود مصادره کند».

اصل ثبات خواهی: پارادوکس نفی و ثبات به این معناست که جامعه هم نفی می خواهد و هم ثبات، هرچه هزینه های جلی و مالی نفی بیشتر شود، جامعه ثبات خواهی را به نفی خواهی ترجیح می دهد.

اصل افشاش از پایین و افشاش از بالا: افشاش از پایین در تضاد با اصل ثبات خواهی است و مطالبه ثبات را تقویت می کند. افشاش از بالا سبب می شود اقلیت نتواند از اصل به توان رسانی نماد و مصادره نفی استفاده کند.

اصل تسری مطالبات: گروهی که پیرامون نفی به پیروزی برسد، بلافاصله با تسری مطالبات درونی مواجه می شود یعنی پس از پیروزی، هر یک از اقلیت ها به دنبال مطالبات سیاسی، صنفی و قومی خود می روند و سلسله ای از مطالبات گسترش می یابد. دوباره روز از نو روزی از نو اصل اقلیت ها بر اصل نفی غلبه می یابد.

پرده دوم

یک جامعه فرضی را در نظر بگیرید که ۵۰ تا ۵۵ میلیون نفر بالای ۱۸ سال دارد و گرایش ها و گزینش های گوناگونی فراوان آن قرار دارد. برآوردی گرایش ها و آراء از این قرار است (دقت کنید که همه این اعداد تخمینی است و استدلال های آن با مطالعات کنفی یا کیفی پشتیبانی می شود که در حوصله این مقاله کوتاه خارج است):

طرفداران گزینش هفت میلیون، گزینش به شش میلیون، گزینش به شش میلیون، گزینش به شش میلیون، گزینش به شش میلیون، جمعیت خاستگاری ۱۰ تا ۱۲ میلیون و جمعیتی هم که به دلائل گوناگون دچار پرت فکاردگی اجتماعی است و در هیچ امر سیاسی حضور ندارد، هشت تا ۱۰ میلیون است. آمار جمعیت پرت فکاردگی اجتماعی از ۱۰ تا ۲۰ درصد در جوامع مختلف متغیر است و آن را نباید با جمعیت خاستگاری اشتباه کرد.

هر یک از این گزینش ها هم در درون خود را تکتک بر خود دارند مثلا اگر ت نامت تجزیه طلبی باشد، قومیت های گوناگونی که در جغرافیای کشور پراکنده شده اند، هر یک بخشی از آرای شش میلیونی تجزیه طلبی را دارند. بنابراین اصل اول هیچ کدام را گروه اکثریت محض یا اکثریت مطلق را ندارند یعنی همه گروه ها در اقلیت هستند یا در بهترین حالت بزرگترین اقلیت اند. در غیاب سیاستی که تنوع و تکثر اقتصادی- سیاسی را پذیرد، هر کدام از اقلیت ها که حاکم باشند بقیه گروه ها به سوی سیاست نفی گروه حاکم گرایش پیدا می کنند (اصل نفی)، تا کارآمدی اقتصادی و فشار خارجی هم به نوبه خود گرایش به اصل نفی را افزایش می دهد. راجع گروه حاکم افزایش کارآمدی سیاسی- اقتصادی و پذیرش تکثر اقتصادی- سیاسی در یک فرایند تاریخی است. گروه به بیش از دیگر گروه ها ظرفیت بهربرداری از اصل نفی را دارد و با تظاهر آرام یا شورش و افشاش می تواند با بهربرداری از اصل به توان رسانی نماد، کل ظرفیت نفی را به سود خود مصادره کند. حمایت خارجی هم که دارد گروه تجزیه طلب با بر ماهیت جدایی طلبی و اعمال ملی ظرفیت کشش سراسری ندارد.

گروه ج (مثلا جمهوری خواهی) هم از تفرق درونی و تکثر معنایی رنج می برد. دو فرض پیروزی و شکست گروه ب (یا حتی گروه ج) را بررسی می کنیم. با فرض پیروزی گروه ب، جامعه منکثر بلافاصله با اصل تسری مواجه می شود یعنی تکتک درونی نفی و گسل های آن فعال می شود. مثلا مطالبات گروه تجزیه طلب و گروه جمهوری خواه فعال می شود. به این پیژایداری ها مخالفت گروه الف و ب را که کمیونس ۱۴ میلیون طرفدار جدی دارند روز از نو روزی از نو دوباره گزینش نفی در برابر گروه ب به سرعت و بهرودی فعال می شود. هرچه گروه ب خلا معنایی بیشتری داشته باشد، احتمال جان گیری اصل تسری بیشتر است. با شکست گروه ب، چشم انداز بازی استراتژیک اقتصاد سیاسی بین الملل نوع مناخله خارجی را تعیین می کند: از رها کردن گروه ب تا اقدام مستقیم نظامی یا کودتای هر یک که در توان آنان باشد، عمل خواهد کرد. اصل افشاش از پایین و افشاش از بالا نیز در راستای حذف گروه ب خواهد بود.

حل معمای سیاست و حکومت در ایران بسته به «مردمداری» و «مردمداری» است که در پذیرش تکثر سیاسی- اقتصادی و در فرایندی تاریخی تجلی می یابد، همین.

گفتمان

گفتمان

گفتمان

گفتمان

گفتمان

پیام آشنا بررسی می کند

گام های کلیدی برای مشارکت حداکثری در انتخابات پیش رو

اختصاصی پیام آشنا- انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا، یکی از مهم ترین عرصه های مشارکت مردمی در جمهوری اسلامی ایران، فرصتی است برای تقویت حضور مردم در مدیریت محلی و ارتقای پاسخگویی مسئولان به جامعه. اکنون که بهمن ۱۴۰۴ است و سه ماه تا انتخابات باقی مانده، اقدامات فوری رسانه ها و نهادهای نظارتی می تواند مشارکت حداکثری و انتخابات سالم را تضمین کند.

وضعیت سیاسی و اجتماعی فعلی

در ماه های اخیر، حساسیت های اجتماعی و اقتصادی در جامعه افزایش یافته است. این شرایط می تواند هم فرصت و هم چالش ایجاد کند: از یک سو مردم به دنبال نقش فعال در تصمیم گیری های محلی هستند و از سوی دیگر، اگر اطلاع رسانی ناقص باشد احتمال شایعات و کاهش اعتماد عمومی وجود دارد. در چنین فضایی، شفافیت، آموزش و اطلاع رسانی دقیق به مردم، اصلی ترین ابزار برای جلب مشارکت و تقویت مشروعیت انتخابات محسوب می شود.

اقدامات فوری رسانه ها

رسانه ها در سه ماه باقی مانده تا انتخابات شورای اسلامی، نقش پل ارتباطی میان نهادهای اجرایی و مردم را ایفا می کنند. وظیفه اصلی آنها فراتر از اطلاع رسانی ساده است: رسانه ها می توانند اعتماد عمومی را تقویت کرده، مشارکت را افزایش دهند و فضای رقابتی و سالم ایجاد کنند.

۱. اطلاع رسانی شفاف درباره زمان بندی و مراحل انتخابات

اطلاع رسانی دقیق درباره زمان بندی، ثبت نام و نحوه رای گیری باعث کاهش ابهام و گمانه زنی های نادرست می شود. همکاری با مردم به منظور احوال انتخابات چگونه اجرایی شود، احسالمیتمین و امتیاز روئی پیدا می کند و احتمال مشارکت بالاتر می رود. از طرف دیگر، این شفافیت فرصت سوء تفاهد شایعات و اخبار نادرست را کاهش می دهد و نهادهای اجرایی را در معرض نظارت عمومی قرار می دهد.

۲. آموزش عمومی درباره شوراها و اهمیت مشارکت

آگاهی بخشی به مردم درباره نقش شوراها در تصمیم گیری های شهری و روستایی باعث می شود شهروندان حضور خود را در انتخابات تنها به عنوان یک «وظیفه» نبینند، بلکه آن را یک ابزار واقعی برای ارتقای زندگی روزمره و توسعه محلی بدانند. مطالعات نشان می دهد که افرادی که با سازوکار شوراها و اختیارات آنها آشنا هستند، احتمال حضور بیشتری در انتخابات دارند و تصمیم گیری های آگاهانه تری انجام می دهند.

۳. مقابله با شایعات و اخبار نادرست

در شرایط فعلی، با توجه به گسترش سریع اطلاعات در فضای رسانه ای، هر گونه شایعه یا اطلاعات غلط می تواند اعتماد عمومی را تضعیف کند و مشارکت مردم را کاهش دهد. رسانه ها با پاسخگویی سریع، راه مستند و

تبیین قانون می توانند نقش حفاظتی ایفا کنند و اطمینان دهند که انتخابات قانونمند، شفاف و سالم برگزار می شود.

۴. تولید محتوای ساده و قابل فهم برای عموم

بسیاری از مناطق شهری و به ویژه روستاییان ممکن است به محتوای پیچیده انتخاباتی دسترسی نداشته باشند. تولید محتوای ساده، تصویری و قابل فهم باعث می شود که پیام به گروه های مختلف جامعه برسد و مشارکت گسترده تر شود. همچنین، این اقدام می تواند حسن تعاق و مسئولیت پذیری مردم نسبت به انتخابات را تقویت کند و به آنها نشان دهد که رای آنها تاثیر مستقیم بر تصمیمات محلی دارد.

وظایف نهادهای اجرایی و نظارتی

نهادهای مسئول برگزاری انتخابات، ستون فقرات انتخابات قانونی، سالم و پرشور هستند. اقدامات آنها نه تنها چارچوب قانونی انتخابات را تضمین می کند، بلکه نقش کلیدی در جلب اعتماد عمومی و افزایش مشارکت ایفا می کند.

۱. ثبت نام منصفانه و بررسی صلاحیت ها

بررسی دقیق و متصفانه صلاحیت نامزدها با اطلاع رسانی شفاف، پایه ای ترین اصل برای جلوگیری از بی اعتمادی مردم است. وقتی مردم مطمئن شوند که فرایند ثبت نام عادلانه و بدون تبعیض انجام می شود، احساس می کنند رای آنها ارزشمند است و انتخابات واقعی و قانونی برگزار می شود. این اقدام همچنین از هر گونه شبهه یا انتقاد سیاسی پیشگیری می کند و مشروعیت شوراها را از ابتدا تقویت می نماید.

۲. تأمین امکانات حضور همه اقشار جامعه

دسترسی برابر به صندوق های رای تضمین می کند که انتخابات به واقع نماد مشارکت همگانی باشد. فراهم کردن امکانات مناسب از جمله حمل و نقل، امنیت و دسترسی به اطلاع رسانی انتخاباتی، باعث افزایش حضور مردم در انتخابات می شود و احساس تعاق و مسئولیت پذیری شهروندان نسبت به مدیریت محلی را تقویت می کند.

۳. نظارت قانونی مستمر

نظارت دقیق و مداوم بر کل فرایند انتخابات، از ثبت نام تا شمارش آراء، کلید ایجاد شفافیت و مشروعیت انتخاباتی است. این نظارت باعث می شود که هر گونه تخلف یا خطای احتمالی

به سرعت شناسایی و اصلاح شود و مطمئن شوند که نتیجه انتخابات واقعی و قابل اعتماد است. بدون این نظارت، اعتماد عمومی کاهش می یابد و انگیزه مشارکت کم می شود.

۴. هماهنگی با رسانه ها و سازمان های محلی

همکاری نهادهای اجرایی با رسانه ها و سازمان های محلی، امکان اطلاع رسانی دقیق و آموزش مردم درباره روند انتخابات و حقوق انتخاباتی آنها را فراهم می کند. این هماهنگی باعث می شود که پیام های رسمی به سرعت و بدون تحریف به جامعه برسد و از انتشار شایعات جلوگیری شود. در نتیجه، مشارکت مردم افزایش یافته و اعتماد عمومی به روند انتخابات تقویت می شود.

راهکارهای افزایش مشارکت

برای رسیدن به مشارکت حداکثری در انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا، اقدامات نهادها و رسانه ها باید هم منسجم و هم تاثیرگذار باشند. هر اقدام می تواند زنجیره ای از اثرات مثبت بر مشارکت اعتماد عمومی و مشروعیت انتخابات ایجاد کند.

۱. برگزاری مناظره ها و برنامه های تخصصی

ایجاد فضاهای گفتگو و مناظره در رسانه ملی و محلی، با حضور نامزدها و کارشناسان، به مردم امکان می دهد اطلاعات دقیق درباره برنامه ها و اهداف نامزدها کسب کنند. این شفافیت باعث می شود که رای دهندگان انتخاب آگاهانه تر باشند و حس کنند که تصمیم آنها در نتیجه مدیریت محلی مؤثر است. علاوه بر این، مناظره ها موجب تقویت رقابت سالم بین نامزدها شده و فضای سیاسی انتخابات را از رخدادهای حاشیه ای پاکسازی می کند.

۲. استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی

شبکه های اجتماعی داخلی می توانند ابزاری مؤثر برای آموزش و اطلاع رسانی سریع باشند. به ویژه برای جذب جوانان و ساکنان مناطق دور افتاده، انتشار محتوای آموزشی درباره مراحل رای گیری، اختیارات شوراها و اهمیت مشارکت مردمی، باعث می شود که افراد بیشتری احساس کنند رای آنها واقعی و اثرگذار است. همچنین، این شبکه ها می توانند فضای گفتگوی عمومی و تعامل با نهادهای اجرایی را فراهم کنند و شفافیت فرایند انتخابات را افزایش دهند.

۳. استفاده از ظرفیت های محلی

باید به این نکته توجه داشت که اگر وحدت و انسجام وجود دارد، در کنار انگیزه الهی و وحدت کلمه که در پیروزی انقلاب اسلامی رقم خورد، باید به استمرار این وحدت و انسجام توجه شود. چرا که در استمرار انقلاب اسلامی و ساختن و تقاللی که امروز دنیای غرب برای فروپاشی انسجام ثرون محور مقاومت و بین مسلمانان راه انداخته است، این اتحاد مقدس نقش کلیدی دارد.

۳. پوشش های مردمی و مشارکتی
راهنمایی پوشش های محلی و مردمی، به ویژه با محوریت سازمان های اجتماعی و تشکلهای محلی، باعث می شود که مردم حس تعاق و مسئولیت پذیری بیشتری نسبت به انتخابات و مدیریت محل زندگی خود داشته باشند. حضور فعال جامعه مدنی در این کمپین ها، انگیزه مردم را برای حضور در پای صندوق های رای افزایش می دهد و مشارکت را به یک تجربه اجتماعی و جمعی تبدیل می کند.

۴. پرداختن به دغدغه های اجتماعی و اقتصادی

ارتباط دادن فرایند انتخابات با موضوعات ملموس زندگی مردم، مانند اشتغال، خدمات شهری و توسعه روستایی، باعث می شود که شهروندان انتخابات را تنها یک فرایند اداری ندانند، بلکه آن را ابزار ارتقای واقعی بر زندگی خود ببینند. به برنامه های رسانه ای که دغدغه های مردم را متعکس می کنند، اعتماد عمومی را تقویت کرده و حس مسئولیت اجتماعی را افزایش می دهند.

۵. توجه ویژه به جوانان و بانوان

تمرکز روی جوانان و بانوان می تواند تنوع و نمایندگی واقعی در شوراها ایجاد کند و مشارکت این گروه ها را افزایش دهد. جوانان با استفاده از شبکه های اجتماعی و فعالیت های محلی، انگیزه بیشتری برای حضور در انتخابات پیدا می کنند و حضور بانوان تضمین می کند که مسائل و نیازهای تمام اقشار جامعه در تصمیم گیری های محلی لحاظ شود.

اهمیت مشارکت حداکثری

مشارکت بالای مردم در انتخابات شوراها، به معنای تقویت مشروعیت نظام جمهوری اسلامی و ارتقای کارآمدی مدیریت محلی است. شوراها پرشور و پاسخگو می توانند نقش مؤثری در حل مشکلات شهری و روستایی، بهبود خدمات و ایجاد حسن تعاق مردم به جامعه داشته باشند. از سوی دیگر، هرگونه کوتاهی در اطلاع رسانی و آموزش مردم می تواند باعث کاهش اعتماد عمومی و کاهش مشارکت شود. بنابراین، اقدامات فوری در دو ماه و نیم باقی مانده بسیار حیاتی است.

سه ماه مانده به انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا، هماهنگی میان رسانه ها، نهادهای اجرایی و جامعه مدنی، کلید موفقیت است.

با اطلاع رسانی شفاف، آموزش عمومی، نظارت قانونی و ایجاد فضای رقابتی سالم، انتخابات شوراها می تواند:

- * پرشور و مردمی برگزار شود
- * اعتماد عمومی تقویت شود
- * شوراها به نهادی پاسخگو و مؤثر در مدیریت شهری و روستایی تبدیل شوند

انتخابات پیش رو، فرصتی است تا مردم به شکل فعال در مدیریت محل زندگی خود مشارکت کنند و نقش واقعی خود را در تقویت سرمایه اجتماعی و مشروعیت نظام جمهوری اسلامی ایفا کنند.

این عضو هیات رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: این اتحاد و وحدت ملی قطعاً مولفه اصلی برای تولید قدرت در مقابل دشمنان است. ما با اتحاد مقدس خود در برابر دشمنان ایستادیم. همین ایستادگی و مقاومت قطعاً می تواند روحیه استکبار ستیزی ملت ایران را تقویت کند. با انگیزه الهی و خداباوری و توکل بر خداوند مسیر انقلاب اسلامی با بهرامی مردم تلاطم پیدا خواهد کرد.

حدادی: اتحاد ملی مولفه اصلی تولید قدرت است

مقدس» وارد می کند، بیان کرد: واژه و مفهوم اتحاد مقدس که مقام معظم رهبری بر روی این موضوع تأکید داشتند، یکی از موافق های اصلی قدرت ملی ما به شمار می رود. تولید قدرت ملی به انسجام، وحدت و اتحاد، گر خورده است. اتحاد مقدس معنا و مفهوم بسیار عمیق و گسترده ای داشته و دارد.

وی در ادامه با طرح این پرسش که چرا باید به گفتمان اتحاد مقدس توجه شود، اظهار کرد:

عضو هیات رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: این اتحاد و وحدت ملی قطعاً مولفه اصلی برای تولید قدرت در مقابل دشمنان است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایستاد علی حدادی، نماینده مردم طالقان و سولجیلاخ در مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این پرسش که کنشروای چه خنده ای به «اتحاد